مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

فرم طرح دوره

نام درس : اصول خدمات سلامت **تعداد واحد: ۱/۵**	**رشته تحصیلی:پزشکی عمومی**	**مقطع تحصیلی دانشجویان: دکترای حرفه ای**	**محل برگزاری: دانشکده پزشکی**	**مدرس:دکتر علیزاده**	**نیمسال اول تحصیلی ۲-۱۴۰۰**

هدف کلی درس آشنایی کلی با تعاریف، دامنه و اصول خدمات بهداشتی، جایگاه و انواع خدمات بهداشتی در نظام های عرضه خدمات بهداشتی- درمانی و بهداشت عمومی

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	حیطه اهداف	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه	تکالیف و وظایف دانشجو	نحوه** ارزشیابی
۱		**تاریخچه، کلیات و مفاهیم بهداشت عمومی و ابعاد سلامتی و عوامل تعیین کننده سلامت**	**حیطه شناختی** • تاریخچه و مفاهیم بهداشت عمومی را توضیح دهد. • مفهوم سلامتی و تعاریف مختلف سلامتی و ابعاد سلامتی را بیان نماید. • طیف سلامت و عوامل تعیین کننده سلامت را توصیف نماید **حیطه عاطفی** • در هنگام تدریس به درس توجه	**شناختی- عافی**	**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله**	**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات**	**آغازین**

* روش یاددهی – یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای – گروهی کوچک، نمایشی – حل مسئله – پرسش و پاسخ – گردش علمی، آزمایشی

** آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

		داشته و با دقت گوش دهد. • در مباحث مطرح شده با جدیت شرکت و همراهی نماید.						
۲		**نقش بهداشت و پیشگیری در ارتقاء سطح سلامت جامعه و توسعه بهداشت در ایران و جهان**	**حیطه شناختی** • وضع موجود و مسائل بهداشتی درمانی جهان و ایران را بر اساس معیار میزان های حیاتی بیان نماید • وضع موجود و مسائل بهداشتی درمانی جهان و ایران را بر اساس معیار وضعیت جامعه بیان نماید. • چگونگی تعیین نیازهای جامعه را توضیح دهد. • سطوح سه گانه پیشگیری را توضیح دهد **حیطه عاطفی** • در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد. • در مباحث مطرح شده با جدیت شرکت و همراهی نماید.		**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی**	**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**
۳		**اصول و محتوای بهداشت برای همه و سیستم مراقبتهای بهداشتی**	**حیطه شناختی** • مراقبت های بهداشتی اولیه را بیان نماید. • اصول آلی بهداشت برای همه تا سال ۲۰۰۰ و بعد از آن را بیان نماید. • اصول، اجزا و سطوح مراقبتهای اولیه		**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی**	**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**

		را توصیف نماید **حیطه عاطفی** • در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد. • در مباحث مطرح شده با جدیت شرکت و همراهی نماید. •						
۴		**سیستم های ارائه دهنده خدمات بهداشتی درمانی**	**حیطه شناختی** • خصوصیات نظام ارائه دهنده خدمات بهداشتی کشور در زمینه مراقبت های بهداشتی اولیه را توضیح دهد. • مشخصات و شرح وظایف خانه های بهداشت، مراکز جامع سلامت و پایگاه های بهداشتی را توضیح دهد. **حیطه عاطفی:** • در هنگام تدریس به درس توجه داشته و با دقت گوش دهد. • در مباحث مطرح شده با جدیت شرکت و همراهی نماید		**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی**	**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**
۵		**آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت**	**حیطه شناختی** • اصول، اهداف و تعاریف آموزش بهداشت را بیان نماید. • چگونگی برنامه ریزی آموزشی را توضیح دهد • ارتباطات در آموزش بهداشت را		**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی**	**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**

						توصیف نماید • اصول و الگوهای ارتباطی را توضیح دهد • انواع روشهای آموزش بهداشت را بیان نماید. **حیطه عاطفی** • با انگیزه در حین تدریس به درس گوش دهد. • در مباحث مشارکت فعالی داشته باشد			
		ادامه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت			• ارتقاء سلامت را تعریف کند • نقش نظریه ها و الگوها را در برنامه ریزیهای مربوط به سلامت بیان نماید. • تعیین کننده ها ی سلامتی را توضیح دهد. • شاخصهای مربوط به سلامت را بیان نماید **حیطه عاطفی** • با انگیزه در حین تدریس به درس گوش دهد. • در مباحث مشارکت فعالی داشته باشد		**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**
۶		**عوامل محیطی مرتبط با سلامت**		**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی**	**حیطه شناختی** • بهداشت محیط و جایگاه آن را در نظام عرصه خدمات تعریف نماید. • شرایط آب آشامیدنی سالم و پاکیزه و استادارد های کیفیت آب را تئضیح		**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**

						دهد. • اصول و رو کلر زنی آب آامیدنی را توضیح دهد • معیارهای یک مسکن بهداشتی را بیان نماید. • چگونگی دفع زباله های جامد و مراقبت از آن را توضیح دهد • اهمیت دفع پسماندهای عفونی از نظر بهداشتی را درک نماید. **حیطه عاطفی** • با انگیزه در حین تدریس به درس گوش دهد. • در مباحث مشارکت فعالی داشته باشد			
		بهداشت هوا		**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی**		**حیطه شناختی** • اصول بهداشت هوا را تعریف نماید • منابع آلودگی هوا را توضیح دهد • نانگرهای آلودگی هوا را بیان نماید • اصول پیشگیری از آلودگی هوا و راههای مبارزه با آن را توضیح دهد **حیطه عاطفی** • با انگیزه در حین تدریس به درس گوش دهد. • در مباحث مشارکت فعالی داشته باشد	**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**
۷		**سلامت ایمنی محـیط کار**		**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی**		**حیطه شناختی** • بهداشت حرفه ای را تعریف نماید • بیماریهای شغلی و بیماریهای ناشی	**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب،**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ**	**تکوینی**

		از عوامل فیزیکی بیماریزا، شیمیایی و زیست شناختی، سرطانهای شغلی، اگزما و ضایعات ریوی را توضیح دهد • علل حوادث در محیط کار و راههای پیشگیری از آنها را بیان نماید. • خطرهای شغلی را شناسایی نموده و توضیح دهد. **حیطه عاطفی** • با انگیزه در حین تدریس به درس گوش دهد. • در مباحث مشارکت فعالی داشته باشد			**مقاله**		**به سوالات، مطالعه دروس**	
۸		**مدیریت، برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات سلامت**	**حیطه شناختی** • اهداف یک برنامه ریزی دقیق بهداشتی را توضیح دهد. • مراحل برنامه ریزی را شرح دهد. • مشخصات یک برنامه جامع بهداشتی را فهرست نماید. • مشکلت و مسئل مربوط به برنامه ریزی و اجرای برنامه های بهداشتی در ایران را توضیح دهد. **حیطه عاطفی** • با انگیزه در حین تدریس به درس گوش دهد. • در مباحث مشارکت فعالی داشته باشد		**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی**	**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**
۹		**نظامهای عرضه**	**حیطه شناختی**		**سخنرانی،پرسش و**	**پاورپوئینت**	**۱۲۰**	**شرکت در**	**تکوینی**

		خـــدمات در جهـــان و ایران	• نظامهای عرضه خدمات بهداشتی و درمانی جهان را شرح دهد • خصوصیات نظام های بهداشتی و درمانی در کشورهای مختلف را توضیح دهد. • سیستم عرضه خدمات در ایران را بیان نماید. • وظایف سازمان های مختلف بهداشت بین الملل را شرح دهد. **حیطه عاطفی** • با انگیزه در حین تدریس به درس گوش دهد. • در مباحث مشارکت فعالی داشته باشد		**پاسخ، بحث گروهی**	**تخته وایت برد، کتاب، مقاله**		**بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	
۱۰		**اصول و کلیـــات ایمـــن سازی**	**حیطه شناختی** • مفاهیم کلی واکسیناسیون و مصون سازی را بیان کند. • -انواع مصونیت را تعریف کند. • -عوامل تولید کننده ایمنی را طبقه بندی کرده وشرح دهد. • - روشهای رایج ایمن سازی فعال را توصیف کند • اجزاء تشکیل دهنده یک واکسن را شرح دهد. • آدجوان را تعریف نماید • انواع واکسنهای موجود را با نام بیماری مربوطه و علائم اختصاری واکسن ها طبقه بندی کند.			**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

		• ویژگیهای واکسن را بیان نماید.						
۱۲	**ادامه ایمن سازی**	• برنامه ایمن سازی کودکان ، زنان باردار و افراد پرخطر راتوضیح دهد. • موارد منع واکسیناسیون را بیان نماید. • عوارض واکسیناسیون را توضیح دهد. • زنجیره سرما را تعریف و نکات مهم برای نگه داری و حمل و نقل واکسن را توضیح دهد. حیطه عاطفی • با انگیزه در حین تدریس به درس گوش دهد. • در مباحث مشارکت فعالی داشته باشد		**سخنرانی،پرسش و پاسخ، بحث گروهی**	**پاورپوئینت تخته وایت برد، کتاب، مقاله**	**۱۲۰**	**شرکت در بحث، پاسخ به سوالات، مطالعه دروس**	**تکوینی**

نحوه ارزشیابی:

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث درسی	۱۰٪	۲
۲	آزمون تکوینی(میان ترم)	۲۰٪	۴
۳	انجام تکالیف درسی و گزارش دهی	۱۰٪	۲
۴	آزمون تراکمی (پایانی)	۶۰٪	۱۲

منابع:

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

کتاب جامع بهداشت عمومی- چاپ سوم دکتر حسین حاتمی و همکاران- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت- گلنز

پارک جی ای و پارک ک. درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی(ویرایش هفدهم). ترجمه حسین شجاعی تهرانی، تهران: انتشارات ارجمند

دستورالعملها و بخشنامه های وزارت بهداشت درمان و آموزش علوم پزشکی